

Geboeid door historische processen

Lucas Bolsius is behalve burgemeester van Amersfoort ook historicus. Is dat laatste van belang voor zijn functioneren als burgemeester? 'Ik ben geen onderzoeker, maar ben vooral geboeid door historische processen en onderhandelingsvraagstukken.'

door FLOOR DE GRAAFF en YVONNE TANKE

Alweer twee jaar geleden werd Lucas Bolsius benoemd tot burgemeester van Amersfoort. Een druk bestaan, maar dat past bij hem. 'Ik heb veel dingen gedaan, maar nooit een vak geleerd.' Bolsius studeerde in de jaren tachtig maatschappijgeschiedenis aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Als student al kwam hij in aanraking met de gemeentepolitiek. Zijn afstudeerscriptie ging over het burgerlijk armenbestuur in Den Haag en Rotterdam in de jaren 1750-1800. Dat suggereert interesse in politiek, en in mensen en hun praktische problemen.

Hij voelt zich dan ook niet direct een historicus, maar meer een academicus. 'Ik ben absoluut geen wetenschapper, wel een theoreticus,' licht Bolsius toe. 'Hoe zitten processen in elkaar, historische processen maar ook onderhandelingsprocessen? Ik heb geleerd die op een abstract-

wetenschappelijk niveau te benaderen.' Als voorbeeld noemt hij de onderhandelingen tussen Israëliërs en Palestijnen in 1993 in Oslo, die leidden tot de zogenaamde Oslo-akkoorden. 'Die onderhandelingen vonden plaats in de winter, in een landhuis. Beide vleugels van dat huis waren verbonden door een middendeel met een open haard. Dáár, in de behaaglijkheid van het vuur, vonden de informele contacten plaats. Daar raakte men met elkaar in gesprek. Ging men elkaar zien als mens. Hoe kun je in dat soort ingewikkelde processen de dingen zó ensceneren en forceren dat mensen met elkaar in gesprek komen? Dat vind ik intrigerend. Ik kijk op een academische manier naar dit soort processen en kan ervan leren, ook als politicus. Als politicus moet ik veel onderhandelen.'

DOENER

Bolsius vindt zichzelf niet alleen een denker, maar ook een doener. 'Uitvoeren is minstens zo belangrijk als nadenken. Ook als wethouder of burgemeester. Je moet af en toe forceren. In Rotterdam was ik als wethouder betrokken bij buurtbemiddeling. Mensen weten niet meer hoe ze met elkaar in gesprek moeten gaan vóórdát het conflict ontstaat. Dan moet je dat faciliteren. Uitvoeren kan dan bijvoorbeeld ook zijn: naar de mensen toe gaan en met ze in gesprek gaan.'

Ooit stelde een jongen die overlast in de buurt gaf hem de vraag: 'Wat doet een burgemeester eigenlijk?' Het gesprek vond plaats in de huiskamer van de woning van de ouders van de jongen. De wijkagent was er ook bij. Bolsius antwoordde: 'Nou vriend, als je heel vervelend wordt, dan kan ik een papier ondertekenen en dan kan deze agent je meteen meenemen.' Hij zegt hier nu over: 'Op zo'n moment communiceer ik graag rechttoe rechtaan. Ik kom daar niet voor niks. Namens de samenleving in een rechtsstaat communiceer ik met zo'n jongen. Ik ben streng maar ook helder.'

'Mensen weten niet meer hoe ze met elkaar in gesprek moeten gaan vóórdát het conflict ontstaat.'

WAARHEDEN

Al voelt hij zich niet direct een historicus, toch onderstreept Bolsius het belang van de geschiedenis van een stad. Hij geeft een voorbeeld uit zijn periode als wethouder in Rotterdam. 'In de stadsgeschiedenis van Rotterdam zijn de oorlogsjaren niet goed verteld. Als wethouder heb ik me ingezet om ervoor te zorgen dat dit beeld wordt gecorrigeerd door middel van interviews met de weinige mensen die dat nog kunnen navertellen. Ook als er dan waarheden naar boven komen die niet iedereen prettig vindt. Bijvoorbeeld dat de door de Duitsers in 1941 aangestelde burgemeester veel goede dingen heeft gedaan voor de stad. Voor Amersfoort is het van belang om de ervaringen van Kamp Amersfoort vast te leggen. Er komen nog steeds nieuwe feiten naar boven.'

In zijn functie van burgemeester bezoekt Bolsius echtparen die zestig jaar zijn getrouwd. 'Dan vraag ik altijd naar de evacuatie van de inwoners van de stad in mei 1940. Die mensen hebben dat meestal als kind meegemaakt. Dan blijkt dat hun kinderen dat vaak niet weten.'

OPVOEDEN IS VERTELLEN

Amersfoort is een snel groeiende stad. Wat doet groei met een stad? Bolsius: 'Vanuit een historische, maar ook vanuit een sociologische en psychologische invalshoek kunnen we ons afvragen of de nieuwkomers in bijvoorbeeld Vathorst zijn aangesloten bij de geschiedenis van de stad. Kinderen spelen daar een belangrijke rol in. Een goede basisschool heeft ook aandacht voor de stadsgeschiedenis. Door middel van bezoeken aan Museum Flehite, de Mannenzaal etcetera kunnen we kinderen opvoeden in de geschiedenis van de stad.'

EEN KLEINE BIOGRAFIE

Geboren in 1958 in Den Haag
Middelbare school in Den Haag; lid leerlingenraad
Bestuurskunde Universiteit Twente (1 jaar)
Maatschappijgeschiedenis Erasmus Universiteit Rotterdam
Lid ARJOS, lid CDJA
Lid deelgemeenteraad in Rotterdam (1982)
Jongerenvertegenwoordiger bij VN
Persvoorlichter NOVIB
Journalist bij *Het Binnenhof*
Verslaggever bij Radio Rijnmond
Lid Provinciale Staten
Directeur Holland Trade Bridge in Vietnam (1993)
Hulpverlener bij Memisa in Rwanda (1994)
Zelfstandig ondernemer mediazaken
Wethouder Rotterdam (o.a. Sociale Zaken en Haven) (2002)
Burgemeester van Amersfoort (2010)

'Als je kinderen met de politiek in aanraking wilt brengen, laat ze dan in de Raadzaal op de stoel van de burgemeester zitten.'

Floor de Graaff is bestuurslid van de Stichting Flehite Publicaties. Yvonne Tanke heeft een eigen historisch bureau: Mythos Erfgoedprojecten.

Op de vraag of je kinderen kunt opvoeden met historisch besef, antwoordt Bolsius zonder aarzelen: 'Absoluut. Kinderen houden van verhalen, van vertellen en van voorlezen. Als je het verhaal maar weet te brengen. Als je kinderen met de politiek in aanraking wilt brengen, laat ze dan in de Raadzaal, laat ze op de stoel van de burgemeester zitten. Dat vergeten ze nooit meer. Laat ze meevaren in een boot van de Eemlijn en ze zien dingen die wij volwassenen niet zien.'

In Bolsius' visie moeten we kinderen meer informatie in beeld aanbieden en minder in letters. 'Met *story telling* kun je heel makkelijk de verbinding maken tussen letters en beeld. Kinderen hebben fantasie en zijn daardoor gevoelig voor sagen en legenden. Door daar een appèl op te doen, maak je kinderen gevoelig voor de historie van de stad.' Maar: 'We communiceren, ook als overheid, teveel met letters. We moeten dat anders leren doen.' Hij noemt een voorbeeld: 'Van de folder van de Hema kunnen we leren hoe de Hema communiceert met alle bevolkingsgroepen. Door gebruik te maken van veel beelden en weinig tekst. Door een duidelijke en vaste opbouw van de informatie.'

Anders communiceren kan ook door gebruik te maken van moderne sociale media. 'Met twitteren kunnen we bij een rampdreiging mensen sneller bereiken dan ooit,' aldus de burgemeester. 'Hierbij lopen we natuurlijk wel risico's. Toch moeten we als overheid hier het voortouw nemen.' Ook hier weer 'onderhandelen, en soms een beetje forceren'.

Belangstelling voor geschiedenis zit dus in Bolsius' genen en hij doet er ook wat mee. 'Mijn oudste zoon Pieter heeft het nu ook ontdekt.'